

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felolós szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Késtelek).

A király legujabb arczképe.

A király, mint előző lapszámunkban irtuk volt, február 4-én jön hosszú idő eltelte után ismét Budapestre. A megérkezés szerdán délutánra van megálapítva és azért nem jöhet Ő Felsége korábban, hogy ne kelljen korán kelni reggel. A rendes kíséret jön Ő Felségével, míg az udvartartás személyzete, valamint husz udvari fogat és 70 ló már február 2-án hétfőn reggel itt lesz.

Galle Antal várkapitány minap érkezett vissza a fővárosba, hogy minden intézkedést személyesen vezessen.

A várórség új épületét pénteken vette át a várkapitányság. Az átvétel után az addig hasz-

nálában levő faalkotmányt nyomban eltávolították, úgy, hogy a király érkezésekor nyoma sem legyen.

Igen érdekesnek tartottuk, hogy jóságos ős királyunk arczképét most éppen bemutatassuk, mikor huzamosabb távollét után jön a budai otthonába. A mellékelt kép a legutolsó fényképfelvétel Ő Felségéről, melyet az őszi gyakorlatok alkalmával készítettek.

Valahányszor alkalmunk adja, mindenkor kedves kötelességnek tartjuk megemlékezni legalkotmányosabb uralkodónkról. Most is igaz tisztelettel és teljes hódalattal üdvözljük a hü magyarjai közé jövő uralkodót.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrássy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utcza 33. sz.

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBOR-HEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szőszös bükkönyt, (*Vicia villosa*), továbbá raffiahánest és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben hiborherét és tavaszi repszét.

Mit kíván a nemzet?

Magyarországtól ismét súlyos katonai áldozatokat követelnek. Mintegy tizenkétezer katonát tőlünk s ugyancsak annyit Ausztriától. Nem annyira politikai, mint inkább gazdasági kérdés ez. Tizenkétezer embert elvonni a szántás-vetés s az iparos munka mellől — nem kis veszteség. Tizenkétezer embernek a katonai ellátása megint nem kis kiadás, de ha már meg kell adnunk azt a nagy szolgálatot, hogy lépést tartassunk a többi európai államok hadseregeivel, hát itt az ideje annak, hogy most, a mi magyarságunk, magyar nemzeti követelésünk is érvényesüljön a hadsereg kebelében.

Ezeket a legjogosabb magyar nemzeti követelményeket a katonai javaslatokkal szemben gróf Apponyi Albert szedte pontozatokba, amelyek nagy részének teljesítését maga a kormány is megígérte, részben pedig kilátásba helyezte. Ezek a pontozatok a következők volnának:

A három esztendő helyett legyen két esztendő a katonai szolgálati idő.

A katonai büntetőtörvénykönyvet az emberiség követelményei szerint át kell alakítani.

A magyar fiukat is épp oly arányban szabadságolják a katonaságtól, mint az osztrákokat, mert eddig nem így történt. A magyar katonatisztek a magyar ezredekben szolgáljanak.

Magyar honosember a magyar nyelv ismerete nélkül ne lehessen katonatiszt.

A magyar zászló, a magyar czimer használatát az egész hadseregnek érvényesüljön.

Általában meg kell oldani hadseregünknek a zászló- és a czimerkérdést, mert, aminthogy a sárga-fekete szín nem kellemes, úgy a kétféjű sas sem kedves madara a magyarnak.

A magyar ezredekben az ezred hivatalos nyelve is magyar legyen.

Ezek volnának azok a főbb pontozatok, melyek teljesítését gróf Apponyi Albert az elodázhatlan katonai követelésekkel szemben megkövetelt. Mind a legjogosabb nemzeti óhajok ezek, melyek megvalósítása nagyrészt szentesített törvényeinkben is biztosítva van, de teljesítve nincs. Ezeknek a követeléseknek pedig teljesülniök kell. Magyar zászló lobogjon a csatába induló magyar fiu előtt. Magyar zászlón, magyar czimerre ragyogjon az istennek a magyar fegyverekre dicsőséget ragyogó napja. Ne német kommandó, hanem magyar szó mondja

az ellenségre rohanó huszárnak: Rajta magyar, rajta! Általában becsüljék meg a közös hadseregnek is a mi szent nemzeti érzelmeinket s tanulják meg azt a mondást, a mi Kinizsi Pálnak a muzeumban őrzött kardjára van vésvé: »Ne bánts, de tiszteld a magyart!«

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az elmúlt hétnek országgyűlési eseménye a katonai javaslatoknak beterjesztése volt. Ezekben a javaslatokban ugyanis 30.000 katonával többet kérnek Ausztriától és Magyarországtól, amiből reánk magyarokra, mintegy 12 ezer ember esik. Nagy áldozat emberben és pénzben, azért a függetlenségi párt ezt nem is akarja megadni s obstrukciót indított a javaslat megbuktatására.

Szell Kálmán miniszterelnök a mult szerdai ülésen tett arra nézve előterjesztést, hogy a képviselőház szombaton kezdje meg a katonai javaslatok tárgyalását. Felállt ekkor *Barabás Béla*, majd *Rakovszky István*, majd pedig *Szederkényi Nándor* s mindnyájan tiltakoztak a javaslat mostani tárgyalása ellen s követelték, hogy előbb a kiegyezési javaslatokat, azután a költségvetést tárgyalják. Szell Kálmán miniszterelnök felszólalása után mégis elhatározta a képviselőház, hogy szombaton hozzá fog a véderőjavaslatok tárgyalásához.

Csütörtökön és pénteken nem volt országgyűlési tanácskozás s mert ezalatt gróf Apponyi Albert és Szell Kálmán miniszterelnök tanácskoztak arról, hogy a nagy katonai túlkövetelésekkel szemben milyen nemzeti vívmányokat követeljenek meg a hadügyi kormányzattól. Erről tanácskozott péntek esti ülésén az országos szabadelvű párt is.

Szombaton azután megkezdtek a képviselőházban a katonai javaslatok tárgyalását. Ez a tárgyalás ezen a napon azonban mindössze csak abból állt, hogy *Benedek János*, *Rákosi Viktor*, *Trabányi János* és *Barta Ödön* követelésére a képviselőházi joggyűző urak felolvasták a javaslat ellen beérkezett kérvényeket és feliratokat.

A hétfői ülésen *Münnich Aurél* és báró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter az ellenzék tüntető zajongása közt indokolták meg, hogy miért van szükség az újonczlétszám felemelésére és az ezzel járó pénzbeli kiadásra. *Rakovszky István* a néppárt részéről megtagadta a javaslat megszavazását, mert, ugymond:

— A nemzettől mindig csak nagyobb katonai áldozatokat követelnek, anélkül, hogy a nemzet jogait tisztelnék és teljesítenék.

A szerdai ülésen báró *Solymossy Ödön* indokolta meg, hogy mikor egész Európa nyakig fegyverben áll, akkor nekünk is készen kell lenni az erősebb védelemre. *Holló Lajos* ezzel szemben azt vitatta, hogy nagy nemzeti veszedelem lesz a katonai javaslatok megszavazása. A katonai javaslatok dolgával különben s előreláthatólag egy hónapig el lesz foglalva a képviselőház.

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb áron a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak u'baigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

A héten különben, hétfőn és kedden a főrendi ház is tartott ülést, melyen a kivándorlási javaslatokat tárgyalták. Báró Bánffy Dezső, gróf Esterházy János és báró Prónay Gábor azt követelték, hogy a horvátországi utlevelek a francia és horvát nyelven kívül magyar nyelven is állíttassanak ki. Ezt a miniszterelnök a törvényes állapotokkal meg nem egyezőnek jelenti, de azért a kivándorlási javaslatokat megszavazták.

A rovásírásról.

Van a magyar nemzetnek egy ősi hagyománya és ez a rovásírás. Tehát saját betűvel irt ezer év előtt a barbárnak nevezett magyar. Ezt felfedezte újabban Fadrusz János jeles szobrászunk is. Leutazott Omorra, Tar Mihály ottani földmiveshez, aki a rovásírást ez mai napig is tudja és az öregapjától tanulta.

Igy állván a dolgok, Fadrusz János szobrászművész a Szilágymegyében felállított Tuhutum ős pogányemlékre rovásírással véste fel az iratokat.

Ezt az ősi emléket azért állították fel, mert ott mentek be az ősmagyarok Erdély földjére. Ez volna, amit a magyar rovásírásról elmondani akartunk, de kapcsolatban ezzel, még egyebet is kénytelenek vagyunk elmondani.

Először is azt, hogy a mi magyar tudósaink gyalázatosak, utálatosak. Hogy miért? Hát azt is elmondom. Azért, mert a mi magyar tudósaink sohasem azon fáradoznak, hogy a magyar nemzet érdekében történt érdekes fölfedezéseket továbbkutassák, tovább ápolják, hanem egyenesen az ellen foglalnak állást. Mint valami hohérságra készült szolgálak, beszegődnek a boncolás, a vagdálás szolgálatába, de ami a legsajnálattal teljebb: teszik ezt a jóakaróknak teljes hiányával.

Érthetetlen, nevetséges állapotok. Ha a külföldön egy boltosember Kisázsiaiba rándul s mert gazdag, fölásatja Trója romjait és azokról könyvet ír, azt mint tudományos szentírást fogadják a mi tudósaink. De nálunk a rovásírásnak minden században nyoma van, mégis kapcázskodnak ellene éppen a magyar tudósok.

Mult héten a *Néprajzi Társaság*ban dr. Sebestyén Gyula, a Nemzeti Múzeum kéziratárának őre s a magyar Néprajzi Társaság főtítkára *A rovásírás népi emlékei* czímen bemutatta azokat az emlékeket, amelyeket a Nemzeti Múzeum megbízásából folytatott kutatásai alapján kideríteni sikerült. Azt bizonyította, hogy Tar Mihály omori földmives, akit a rovásírás révén ma már az egész ország ismer, *tudo-*

mányát nem a hagyományból, hanem dr. Toldy László egy 1877-ben megjelent népies füzetéből merítette. Sebestyén kutatásai eredményeként azt is kijelentette, hogy a székely népben még élnek a régi rovásírás halvány emlékei.

Mi ezt a fejreállított okoskodást ostobaságnak tartva visszautasítjuk. Főleg én, aki e sorokat írom, határozottan állítom, hogy *nagyanyám még beszélt nekem a pálezával való levelezésről*, mely szokás volt a székelyek között a mult század elején.

Miért ne tanulhatta volna meg a rovásírást Tar Mihály az apjától? és miért nem lehetne az hagyomány?... Mert egy nagyfejű, okos más állít?

Hasztalan keresik, kutatják az ősmagyar rovásírás letagadására irányuló bizonyítékokat. Vannak régi emlékeink, melyeken rajta van és bizonynyal él a nép között is ez a szép hagyomány. De ezt nem a szolgabíró, községi bíró kíséretében lehet felderíteni tudós uraim. Önök pedig karhatalommal járnak a tudomány felkutatására. A nép pedig — látva a törvény végrehajtóit — megijed és *semmit sem tud!* Azt hiszi, hogy újabb adót vetnek azért rá, ha tud, hát eltagadja.

Az országiszerte beszéd tárgyává tett magyar rovásírásról ezélszerűnek tartottam ennyit elmondani, különben a Budapesti Hirlap mult vasárnapi számában Tar Mihály uram levele is erről győzött meg bennünket.

Székely Baka.

A babonások esztendeje.

Jövendölés, kártyavetés, szerencsemondás és mindenféle ökuszpókusz, elő veletek! Tudatlan emberek reszkessetek. De miért? Azért, mert a babonás emberek az 1903. esztendőből semmi jót nem várnak, bárha a kalendárium agyba-főbe dicséri is. A babonában hívők e reménységének több komoly alapja van. Így pl. ebben az esztendőben *három olyan pénteki nap van, a melyik egyuttal tizenharmadikára esik.* Balesetben, kártyavesztésben, szerelemben egy közönséges péntek is elegendő, hát még ha az a péntek hatványra emelkedik a tizenhármassal!

Ez már igazán csak szerencsétlen nap lehet — mondják azok, a kik gyöngéd bizalommal néznek a százesztendő jövendőmondó tar koponyájára.

Megerősítheti a babonás embereket az 1903. esztendő iránt való bizalmatlanságukban az a körülmény is, hogy $1+9+0+3=13$. Tehát ismét tizenhárom. Ha ebben az esztendőben nem lesznek nagy suskusok, akkor soha!

No, így és ennyiféle módon környékez minket a babonás félelem, vagyis félnek azok, a kik hisznek a babonában.

Én nem hiszek benne. Jól teszi, a ki velem tart.

Teljes áron vásárol

**Luczerna, lóhere és mindennemű
»» takarmánymagvakat. <<**

Legelőnyösebb feltételek mellett értékesít mindennemű

»»» gabonafélét, szeszt <<<<
és szállít **erőtakarmányokat.**

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31. sz.

Szállít, illetve berendez

tejgazdasági- és takarmánykészítő gépeket, tej-
és takarmánykamrákat, világítási- és szivattyu-
»»»»»» telepeket. <<<<<<<<

Legajánlatosabb forrás mindennemű gazdasági
— anyag és eszköz beszerzésére. —

Alapszabályait és árjegyzékét kívánatra
azonnal megküldi.

Forgóláda csecsemők befogadására.

Az emberszeretetnek egy új nagy áldása szállt le a főváros elhagyott gyermekeire néhány hét előtt, a gonnaviselésnek egy új intézménye lépett életbe. A budapesti első gyermekmenedékhely-egyesület Vendel-utcai helyiségében december 28-án életbeléptették a forgóláda-rendszert.

Egy forgatható ládikát helyeztek el a kapuba, hogy oda éjjel 11 és 3 óra között az apró csecsemőket, a kiktől a szülők menekülni akarnak, elhelyezhessék. Az egyesület husz ilyen gyermek fölvetelére vállalkozott. Január 15-én, tehát 18 nap alatt meg volt a husz gyermek. Hogy kinek a gyermeke, nem tudják, mert az egyesület szerződése szerint nem szabad a szülők után kutatni. A kis forgóládába tett gyermeket az egyesület emberei kivették a ládikából. Nem tudják ki tette oda, de nem is keresik.

Vécsey János és felesége, Vécsey Borbála 1885-ben végrendeletileg nagyobb alapítványt tettek a budapesti lelenzerek számára. De kikötötték, hogy a gyermekeket forgóláda-rendszer alapján vegyék föl, s nem szabad kutatni, hogy ki a gyermek szülője, ki tette a ládikába. A főváros a négyszázezer koronánál nagyobb alapítványt elfogadta, s megcsinálta az alapító-okiratot. Az alapító-okirat, a melyet a belügyminiszter is jóváhagyott, kimondja, hogy a lelenz hozzátartozói után kutatni nem szabad.

Tavaly a főváros szerződést kötött a budapesti első gyermekmenedékhely-egyesülettel, hogy az alapítvány kamatát átengedi, s az egyesület azért husz gyermeket köteles fölnevelni. A lelenzereket a forgóláda segítségével veszi át s nem szabad kutatni, hogy ki adta át a gyermeket. Tartozik azonban az egyesület az így beadott lelenzereket huszonnégy óra alatt anyakönyveztetni és megkereszteltetni.

A szerződést a belügyminiszter is jóváhagyta. s december 28-án az egyesület kapuján megnyitották a forgóládát. Az első napokban, a mikor a közönség még nem tudott a dolgról, üres maradt a láda, de csakhamar megtelt. Egy éjjel három-négy csecsemőt is tettek a ládikába, Egy ápolónő-apáca egy éjjel az ablakából véletlenül látta, hogy bérkocsi áll meg a forgóláda előtt s egy férfi három kis csecsemőt tett a ládikába. Hogy ki volt az illető, természetesen nem kuttatták.

A forgóláda-rendszerből azonban most nagy baj lett, mert a törvénybe ütközik az eljárás. Az anyakönyvezető megtagadta a gyermekek anyakönyvezését mert az 1894. évi XXXIII. törvény 49. szakasza azt rendeli, hogy a talált gyermekekről azonnal jelentést kell tenni az előljárásnál, a mely a nyomozást azonnal megindítja. A polgármester nem tartotta magát illetékesnek a döntésre, hanem ma a belügyminiszterhez fordult, hogy döntse el, hogyan anyakönyvezzék a forgóláda gyermekeit.

Annyi a törvény már, hogy belegabajodtak az urak. Azonban ezt az emberbaráti intézményt ám meg kell becsülni, mert nem mindennap akad ilyen alapító.

Élhetetlenségünk.

A borgói havasokban nagykiterjedésű kéntelepre bukkantak. E hír futó tüzként terjedt el és napról-napra érkeznek a bányakapitánysághoz kérények bányászati jogért. Egy kolozsvári és budapesti mérnök már erélyesen hozzálátott a furási munkálatokhoz és megállapították, hogy a Petricsel-erdőben, amely az 1900 láb magas Pietra-Pistye hegy lábánál húzódik el, több kilométer hosszúságban hatalmas kénrétegek húzódnak, még pedig aránylag vékony földrétegek alatt, úgy hogy azok feltárása könnyű szerrel eszközölhető. Szakemberek állítása szerint a megfúrt terület alatt található kénmennyiség meghaladja a 160,000 waggonrakományt. Hír szerint már folynak az angol tőkepezésekkal az értékes anyag kihasználására a tárgyalások, melyek elé a szomszédos községek is nagy érdeklődéssel tekintenek, mert rájuk nézve jelentékeny fontossággal bírna, ha itt nagyobb szabású bányatelepek létesülnének. A hír örömmel tölt el bennünket, egyedül azt tarjuk szomorúnak, hogy nálunk, ha valamely iparvállalat meg akar indulni, akkor idegen tőkepezésekkal kezdik meg a tárgyalásokat a vállalathoz szükséges tőke előteremtése czéljából. Pedig azt hisszük, hogy nálunk is akadnának tőkepezések, akik vállalkoznának ily czélok elérésére.

Ez szomorú jele a mi élhetetlenségünknek. Nem bírunk társulni, szövetkezni, hanem mint oldott kéve széthullunk egy-egyenként. Mennyi drága kincs van kihasználatlanul, de a magyar nem törődik vele, másnak fedezi föl hazánk bőséges tárházát.

A legérdekesebb regényt kedvezményes árban, postadíjjal együtt csak 40 krajczárért rendelhetik meg a „*Független Ujság*“ előfizetői. A regénykötet czime: „**Kis-Székely pusztulása**“ a magyar szabadságharcz dicső idejéből. Számos szép képpel. Legczélszerűbb a 80 fillért postautalványon küldeni: Péterfy Tamás czimére. (Budapest, IX. Köztelek.)

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait, és végre

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, továbbá: aczélföntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Egy napszámos szép cselekedete.

Az egyszerű ember is tehet szép és nemes cselekedetet ha akar! . . . Egy ilyen egyszerű ember, egy napszámosnak kell, hogy feljegyezzük az ő szép cselekedetét, mert Meczenzéf szepesmegyei községben valóban ritka nemeslelkűségnek adta példáját Schwartz József egyszerű napszámos ember, a ki nehéz munkával, egy hosszú életen keresztül összekuporgatott 2000 koronát, s ezt a nemzeti művelődés magasztos céljától áthatva a meczenzefi elemi iskolának hagyta.

A derék munkás bizonyára ama sok ezer közül való volt, a kiket a sors megfosztott attól, hogy tovább tanulhassanak, s ezt egész életükben mindig fájlalják, mert okos és világosan gondolkozó fejükkal belátják, hogy e sivár életben csak a tanult, iskolavégzett ember tud boldogulni, vagy legalább is nyitva áll előtte a boldogulás útja, a mit előttük elzárt a végzet.

Mindenesetre ritka szép vonás egy szegény napszámosban ez az aránylag fejedelmi bőkezűség, a mellyel oly méltó módon adott kifejezést az iskola és a magyar tanítóság iránti becsülésének. A derék napszámos ember már meghalt, de emléke élni fog Meczenzéfén, mert az *iskolaszék kegyeletből nevére nevezte el a jótékony alapítványt.*

Kis ember is tehet nagyot, csak akaraterő kell hozzá és a nemes buzgalomban kitartás.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

Jutalmat az érdeemesnek!

Olvasóinknak egyizben megirtuk már, hogy Károlyi Sándor gróf, a Magyar Gazdaszövetség elnöke, jutalomban óhajtván részesíteni azokat, akik a szövetségi eszme fejlesztése, terjesztése körül érdemeket szereztek, a Hangya múlt évi közgyűlésekor alapítványt tett erre a célra.

Az alapító-levél szó szerint így hangzik:

Károlyi Sándor gróf, a Magyar Gazdaszövetség elnöke, három éven át öt, egyenkint százkoronás, évenkint kiosztandó jutalmat tűz ki oly egyének kitüntetésére, akik:

1. A nemesebb értelemben vett szövetségi szellem, az összetartozandóság, az egyéni erély fejlesztése körül buzgón és sikerrel fáradoznak s e tekintetben magukat szóval és tettel kitüntetik.

2. Akik a magyar népnek a gazdaszövetségekre (gazdakörök) tömörítése körül eredményes munkát fejtenek ki s e szövetségek keretén belül, a jogi és közigazgatási tanácsadók intézménye, az olvasókörök alakítása és békéltető-bizottságok és a háziipar érdekében önfeláldozással működnek.

3. A tojás, baromfi, zöldségfélék, gabona, szőlő, bor és gyümölcsnek szövetkezettel leendő értékesítése körül eredményeket tudnak felmutatni.

4. A vidéki fogyasztási szövetkezetek s a Hangya közötti összetartás előmozdítása körül kiváló érdemeket szereznek; végül

5. akik irodalmi téren (az 1—4. alatt) kifejtett czélok tekintetében eredményes működésre hivatkozhatnak.

A díjakat a Magyar Gazdaszövetség igazgatóválasztmánya ítéli oda. Ez intézkedik a bejelentések határideje, a kihirdetés módja s a díjak kiadása iránt. Ez rendesen a Szövetség közgyűlésén fog eszközöltetni.

A jelölések az Orsz. Gazdaszövetséghez tartozó falusi szövetségek és a „Hangya“ szövetkezetei által ejtendők meg s csak oly egyének hozhatók javaslatba, akik ezek kötelekébe tartoznak. A Magyar Gazdaszövetségnek azonban jogában áll rendkívüli esetekben ez alól kivételt tenni.

A kitűzött anyagi jutalomban egy egyén rendesen csak egyszer részesülhet.

Annak azonban, aki erre magát másodizben is érdemessé tette, a díjazás helyett az elismerés írásbelileg, elismerő oklevél útján fejezhető ki.

Károlyi Sándor gróf ez alapítványával újból nagy szolgálatot tett a magyar szövetkezeti ügynek. Hiszen tudjuk jól, hogy még ma is, a ki a szövetkezetek érdekében fárad, inkább gáncsban, mint elismerésben részesül. Az pedig, hogy anyagi elismerés is jusson az apostokodóknak, éppenséggel ki volt zárva. Sőt inkább annak ellenkezőjét érezhették igen gyakran, akik fáradságot nem ismerő buzgalommal létrehoztak egy-egy szövetkezetet. Öszintén kívánjuk, hogy lapunk olvasói közül minél többen tegyék magukat a kitűzött jutalmak egyikére vagy másikára méltóknak.

Szövetkezeti eszmecsere az O. M. G. E.-ben. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szövetkezeti bizottsága január hó 21-én, szerdán, délután 4 órakor a „Köztelken“ ülést tartott, melynek tárgyai a következők voltak: 1. A bizottság rendelkezésére állott öszszegről elszámolás. 2. Folyó évben rendelkezésre álló öszszegről intézkedés. 3. Eszmecsere a Szövetkezetek Szövetségének magalakításáról. A bevezető-beszédet ez utóbbi tárgyhoz gróf Széchényi Imre mondotta.

A gabonaértékesítés szervezése Temesben. Örömmel adunk hirt olvasóinknak, hogy a Független Ujság hasábjain az utóbbi időben mind sürűbben elhangzó felhívás a gabonaértékesítés szervezésére nem maradt nyom nélkül gazdáink lelkeiben. Az ország minden részében mozgalom indult meg gabonaértékesítő szövetkezetek létesítése tárgyában. Legutóbb Temesmegyéből kaptunk ily örvendetes hirt. Azt írják, hogy Temesmegye Gazdasági Egyesületének ipari és értékesítési szakosztálya Sztójanovics György báró elnöklete alatt ülést

Ösmeri ön a legujabb "KALMÁR"-rostákat,
Lóhere-mag és gabonatisztító gépeket???

Mindezek a gazda legjobb kincskereső eszközei.

Bővebb felvilágosítást ingyen és bérmentre ad KALMAR ZS. utóda rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen.

tartott, amelyen dr. Horváth János, az Orsz. Központi Hitelszövetkezet ipari osztályának főnöke és Strausz Albert mérnök előadást tartottak a raktárszövetkezetek alakításáról, illetve azok helyes berendezéséről. Az előadást követő vita eredményeként a szakosztály egyhangulag elhatározta gabonaraktár-szövetkezeteknek minél gyorsabban és minél nagyobb számban felállítását olyképpen, hogy kis községekben egyszerűbb rendszerű, nagy községekben ellenben újabb siló-rendszerű raktárat létesítsenek. A szakosztály a gabonaraktárak felállításához jelenleg adott 8000 koronás államsegélyt csekélynek találva, sürgős felterjesztést intéz a földművelési miniszterhez az összeg felemelése végett. Otilik Péter indítványára elhatározták, hogy a pénzügyi és kereskedelmi miniszterhez fölterjesztést intéznek, hogy a tervbe vett beruházási kölcsön terhére a MÁV. állomásain a kormány maga gondoskodjék a szükséges gabonaraktárak felállításáról. A szakosztályi ülés eredményeként az egyesület vezetősége máris a vármegye három helyén indította meg raktárszövetkezetek alakítása tárgyában a mozgalmat.

Magyar szövetkezetek a külföld előtt. A múlt év nyarán Manchesterben (Angolország) megtartott nemzetközi szövetkezeti kongresszus jelentése, egy vaskos, több mint félezer oldalra terjedő könyv, képét adja az egész világot behálózó szövetkezeti mozgalomnak. A nemzetközi szövetség, mely a kongresszust rendezte, az erősödésnek és terjedésnek határozott jeleit mutatja. Míg 1900-ban tagjainak száma mindössze 352 volt, 1902. év közepén már 511. A tagok nagyrésze szövetkezet vagy szövetkezeti kötelék, legerősebben az angolok, a németalföldi francziák és a német szövetkezetek vannak a tagok közt képviselve. Magyarország mindössze két taggal vesz részt, legutóbb azonban belépett a Magyar Gazdaszövetség fogyasztószövetkezete is. Magyarországnak a nemzetek versenyében igen megtisztelő hely jutott. Dr. Bernát István, a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, aki az idevonatkozó adatok összegyűjtésére és feldolgozására föl volt kérve, vázolja általában a magyar szövetkezetek mozgalmát, az eredményeket, melyeket hitelszövetkezetekkel nálunk elértek, továbbá a köz- és magyar államvasúti tisztviselők szövetkezeteit, a tejszövetkezeteket, a tojásgyűjtő- és biztosítószövetkezetek eredményét. Részletesen fel vannak tüntetve azok a sikerek, melyeket a Hangya elért, s ezáltal sikerült a magyar szövetkezeti mozgalmat ismertté tenni. A magyar szövetkezeti mozgalomnak eredményei könnyen eredményezhetik azt, hogy az 1904. évi nemzetközi szövetkezeti kongresszust Budapesten tartják meg.

Egy tejszövetkezet segítése. A esongrádmegyei Mindszentről írják, hogy a tavaly földművelőkből alakult tejszövetkezet segítése Csathó Zsigmond főispán előterjesztésére Darányi Ignác földművelésügyi miniszter 1600 koronát utalványozott.

A legjobb találmányok. Mi történt a kormányozható léghajójával?

- A vízbe esett.
- És a tenger alatt járó léghajójával?
- Az pedig légberepült.

Az időjós zavarban. Már most megjósolhatnám, hogy nagyon kemény telünk, lesz, csak hogy még nincsen pénzem arra a prêmes-bundára, amelyet a feleségem akkor kérne.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Művelődés a fegyházban. A bíróság előtt áll egy parasztleány. A bíró felolvasta a Kuria ítéletét, a mely szerint a legfelsőbb bíróság a semmiségi panaszok elutasításával, helyben hagyta a törvényszék által kiszabott öt évi fegyházbüntetést. A bíró és a parasztleány között az ítélet fölolvása után ez a párbeszéd fejlődött ki:

- Horváth Nagy Péter, megértette?
- Igen, nagyságos bíró ur. kérem az ítéletet kezemhez kézbesíteni.
- Mit akar maga?
- Az ítéletet írásban.
- Minek az magának?
- Meg akarom ujítani a pört.
- Hát jó, magának joga van ehhez, megkapja az ítéletet. De tudja-e Horváth, hogy ezt csak igen fontos okból fogják felújítani?
- Igen, tudom, van is nekem ilyen okom.
- No mi az?
- Nem alkalmazták sem a 91., sem a 92. §-t.
- Hol tanulta maga ezt?
- Hát kérem odabent, a fogházban.

A peleskei nótárius. A peleskei nótárius dolgában mondott ítéletet a héten a budapesti kir. ítélőtábla. Az örököseik vitték törvény elé. A dolog úgy történt, hogy a pompás bohózat írójának, az 1866. február 27-én elhalt Gaál József örököseik: Gaál Gyula nyugalmazott színész, Gaál Ede levéltáros és Buttykay Sándorné született Gaál Katalin két rendbeli pört indítottak a Magyar Színház részvény-társaság ellen, szerzői jog bitorklása, 10,000 forint és 3000 forint kártérítést, a miért a színház a darabot 1898. január 2-án minden előzetes engedelem nélkül előadta. Az első bíróság igazat is adott a panaszosoknak, s a Magyar Színházat elírelte 150 korona bírság, 2246 korona tőke és 600 korona kamat fizetésére. A tábla azonban az ítéletet megváltoztatta, mert a bepörölt színház képviselője igazolta, hogy a Peleskei nótáriust, a mely 1838-ban került először színre a Nemzeti Színházban, azóta az ország szinte minden színpadán adták és adják, a nélkül, hogy akár az elhalt Gaál József, akár az örököseik a szerzői jutalékot követelték volna. Ez azt bizonyítja, a mire különben más adat is került, hogy Gaál József annak idején a bohózat előadási jogát végképpen eladta a Nemzeti Színháznak, a mely viszont megadta az előadásra való engedelmet valamennyi magyar színháznak.

Festett vizet nem iszom! Pozsonyban történt az eset. Hunyadi József színészt, Szendrey pozsonyi színtársulatának tagját kihágásért maga elé idézte a pozsonyi rendőrség. A kihágási eljárásra ez az eset adott okot: december 28-án Hunyadi fellépett a „Betyár kendője” című népszínműben. Szerepe szerint a színpadon egy asztal mellett kellett ülnie és egyik boros poharat a másik után felhajtania. Egyszerre Hunyadi hirtelen felborította az asztalt. Csakhogy az asztalon gyertya is égett, az asztal felborítása tehát ily módon tüzrendészet ellen való kihágás volt. A pozsonyi rendőrkapitányság el is ítélte érte huszonnégy koronára a színészt.

- Főlebbezek — jelentette ki Hunyadi.
- Hiába főlebbez, — mondta a rendőrkapitány. Még ha véletlenül borította föl az asztalt, akkor is büntetést kell kapnia.

— De én nem véletlenül, hanem szántsándékkal bontottam föl.

— Szántsándékkal? Miért?

— Hát azért, mert a végsőig fel voltam háborodva. Nem bírtam többé magammal. Valamit kellett tennem. És mert nem tudtam mást tenni, hát dühömben fel-döntöttem az asztalt.

— És ugyan mi oka volt, hogy dühöngjön?

— Még kérdi? Hát nekem a darab szerint bort kell innom a jelenetemben. Egyik pohár bort a másik után. És a gazok bor helyett *festett vizet* töltöttek a palaczkba. Festett vizet pedig nem iszom!

Rabok lázadása. Odesszában fogházban levő 600 fogoly között 15-én zendülés támadt, a melyre valószínűleg már régóta készültek. A zendülés ebéd idején adott jelre kezdődött. A zendülők bevették az ablakokat, betörték sok ajtót, összezúzták a butorokat. Aztán eltorlaszolták a folyosókat. Minthogy az őrségnek nem sikerült a nyugalmat békés uton helyreállítani, fegyverhez nyult és a zendülés egyik vezetőjét megölte, egyet pedig megsebesített. A fogház igazgatója kénytelen volt a fogház összes kijáratait elzárni. A városi kapitány helyettese megjelent a helyszínen és két század katonasággal megszállta a fogház belsejét, mire a nyugalom helyreállt. A rákövetkező éjszaka nyugodt volt, de reggel a külön épületben lévő női fogházban megint zavar-gások voltak, úgy, hogy a katonaságnak közbe kellett lépnie és néhányszor sortűzet adnia. Egy rabot megöltek. A zendülés ezzel véget ért.

• MI UJSÁG? •

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése január hó 31-én lejárt és akiknek mai számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük hogy előfizetésüket mielőbb beülden sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

A „Független Ujság“ kiadóhivatala.

Rudolf trónörökös emléke. Rudolf trónörökös halálának évfordulója volt január 30-án, pénteken. E szomorú évforduló napján a katolikus egyház kegyelettel adózott az elhunyt királyfi emlékének és a budavári koronázó Mátyás-templomban, valamint a királyi várpalota kápolnájában e napon gyászistentiszteleteket tartottak.

Lónyay grófok Budapesten. Hir szerint gróf Lónyay Elemér és felesége, Stefánia hercegnő febr. elsején Budapestre érkeznek. Albrecht-uti palotájukban fognak lakni, a hol már megtörténtek az előkészületek a grófi pár tartózkodására.

Minden magyar — szolga akar lenni? A csálai és baraczkai állami szőlőtelepek aradi igazgatóságánál egy irattárkezelő díjnoki állás jött üresedésbe, melyre a pályázatot a napokban kiírták. Erre a napi három koronával javadalmazott állásra, mint értesülünk, rövid egy hét alatt nem kevesebb mint 146 pályázó jelent-

kezett, köztük jogvégzett emberek (ügyvédek) és kereskedelmi akadémiát végzettek. Jellemző, de szomorú.

A vonat kerekei alatt. A fővárosban a rákosi rendező pályaudvaron napirenden van a szénvonatok kifosztása. A széntolvajok még a haladó vonatokra is felugrálnak. Utóbbi időben fiatal csavargók, sőt a leánykák is üzik a széntolvajlás mesterségét. Minap szomorú vége lett egy ilyen fiatal tolvajnak. *Lázár Mari* és *Balog Teréz* 10—12 éves iskolásleányok 6 órakor a rákosi pályaudvarra mentek szemet lopni. Balog Teréz éppen át akart bujni egy vasuti kocsinál, amidőn a vonat megindult. Lázár Mari iszonyu sikoltásba tört ki, mikor társnőjét bajban látta. Haza futott és elmondta a dolgot. A hozzátartozók Balog Teréznek már csak iszonyuan összeronesolt holttestét találták meg, melyet azután a bonczani intézetbe szállítottak.

Háboru Afrikában. Afrikában lázadás van. Mégpedig Marokkóban lázadtak fel a marokkói szultán ellen. Más szultánt akarnak tenni az eddigi helyébe, mégpedig egy trónkövetelőt, akinek talán joga sincs az uralkodásra. Igen komoly hírek érkeznek Fezből. A trónkövetelő úgy látszik, támadni készül és nagy sereggel előnyomul. Seregének számát lehetetlen megtudni. Egy 21-én kelt levél szerint a trónkövetelő 25—30 mértföldnyire közeledett Fezhez. Ütközetre még nem került a dolog, de már csak órák kérdése, hogy mikor vivják meg a döntő esatát. Ha a trónkövetelőnek sikerül megvernie a sherip csapatainak derékhadát, amely a Szebon folyó partjain táborozik, Fez okvetlenül hatalmába kerül.

Ötven évig tanító. Tápió Ság községben vasárnap, mult hó 25-én ünnepelte *Papp Pál* kántortanító áldásos tanítói működésének felszázados évfordulóját. *Papp Pál*, aki a szabadságharc kitörésekor a jászberényi gimnázium hatodik osztályos növendéke volt, 16 éves korában felesapott huszárnak s végig küzdötte a szabadságharcot. A világsi fegyverletétel után Szegedre bujdosott, s hogy az osztrák seregbe való besorozástól megmeneküljön, az akkori szegedi prépost tanácsára beiratkozott a tanítóképzőbe, amely akkoriban számos üldözöttnek adott menedéket. *Papp tanító* pályáját hatvanban kezdte, s igen érdekes, hogy ahol most huszonnégy tanító van, ezelőtt ötven évvel *Papp* csak egyedül volt. Innen Félegyházára ment kántorsegédnek, mignem Tápió-Ság kántor-tanítójának választotta meg, ahol 45 év óta működik. A nagykátaszomboki katolikus tanítóegyesületnek már évek óta világi elnöke s általában a vidék egyik legtiszteltebb polgára. *Papp Pál* ötvenéves tanítói működése alkalmából fölkeresték a környék kántorai és tanítói, s Erdélyi Ferencz dr. sághi plébános költői szárnyalású beszéddel üdvözölte a nagykátajárásbeli tanítók nevében.

A székely márvány. Csikvármegye egyes részein igen nagy mennyiségben fordul elő a márvány. S bár ez a székely márvány a legkényesebb szobrászati igényeket is kielégíti, senki sem aknázza. Néha-néha egy-egy sirkövet, avagy épületkövet faragnak belőle, de leginkább utat kavicsoznak vele. A sajtó az utóbbi időben sűrűn foglalkozott a székely márvánnyal s ezen az uton értesült arról *Chester Frank Dyer*, az Egyesült-Államok budapesti főkonzula. Felvilágosításokért fordult

a marosvásárhelyi kereskedelmi kamarához, hogy — amint írja — összeköttetést létesítsen az amerikai vállalkozókkal. A kamara természetesen megadta a kellő felvilágosítást. De bizony szégyen reánk, ha elgondoljuk az élehetlenségünket! Ott vannak a milliokat érő kincsek s mi nem tudjuk kihasználni! . . .

Ujabb pletyka. Nem volt elég a Lónyay grófékról való hazugság, néhány nap óta egyes lapokban kalandos hírek keltek szárnyra Jenő főhercegről. Egyebek közt azt újságolták, hogy Jenő főherceg főhercegi rangjáról lemondani szándékozik. Egy félhivatalos lapot illetékes kelyről felhatalmaztak annak a határozott kijelentésére, hogy ezek a híresztelések egyszerűen koholtak és légből kapottak. Ugylátszik, hogy ez a szemtelenkedés, uralkodókról és az uralkodó család tagjairól való hazudozás már nem akar véget érni, mert a fattyu hírekért szép hasznot huznak a hazudozó krajezáros újságok. Az olvasók pedig minduntalan lépve mennek.

Nessi lemondott tiszti rangjáról. Annak idején megemlékeztünk a Nessi-ügyről, mely abból áll, hogy Nessi Pál orsz. képviselő a kolozsvári Mátyás-szobor felavatási ünnepélye alkalmával a „Gotterhalte“ ellen tüntetett s mint tartalékos honvédtiszt ez okból hadbírótság elé állították. A pénteki dandártiszti gyűlés után azonnal táviratozott Fejérváry Géza honvédelmi miniszternek, hogy a honvédség kötelekéből való elbocsátását kéri. A miniszter már másnap, szombaton teljesítette a képviselő kérelmét s aláírta elbocsátó-bizonyítványát, amelyet vasárnap vitt el a lakására egy százados. Nessit tehát nem fosztották meg tiszti rangjától, hanem elfogadták kilépését.

Felrobbant dinamit. A tatarosi aszfaltgyárhoz tartozó bodonosi köszénbánya két munkását ölte meg a dinamit s tett két családot koldussá. Szotta Lajos és Mihály József munkásokat osztottak be éjjeli műszakra s a felügyelőség átadott nekik öt darab dinamittöltényt. A szigorú tilalom dacára a munkások haza mentek s a töltényeket az izzó kályhán helyezték el s alig pár perc múlva bekövetkezett a robbanás, a mi Szottát nyomban megölte. Mihályt pedig halálra sebesítette. A szoba berendezése teljesen elpusztult.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós és Tsa* gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

Jenes Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorodunk felhívni.

JENCSE-féle
Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev bönulását, az intágulást s az ugynevezott pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —
Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSE VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger, Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

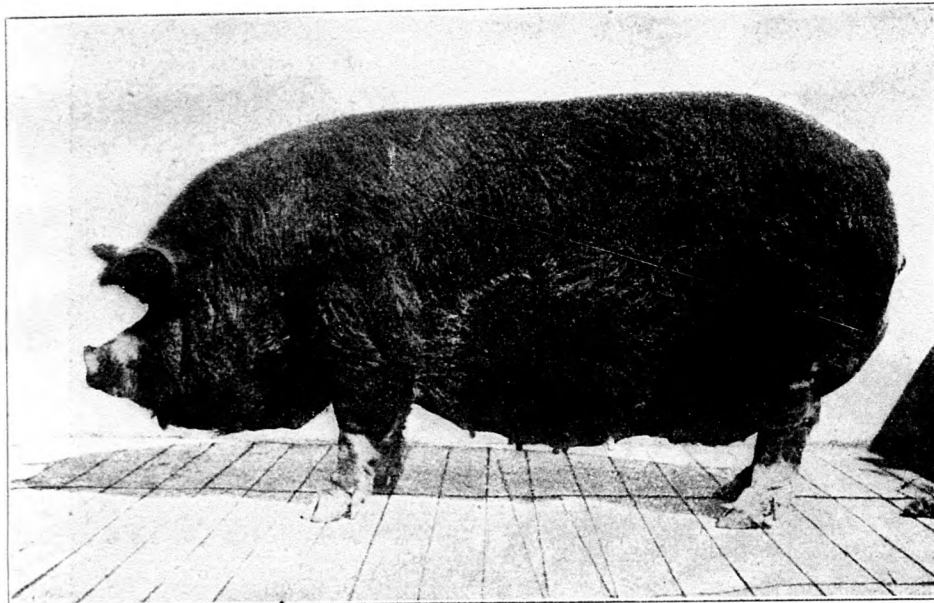

Bálban.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A paprika szántóföldi termesztése.

A paprika mérsékelt klíma alatt esakis a melegebb éghajlatú vidékeken termelhető sikerrel és a humózus, középkötött agyag- vagy vályogtalajt szereti. A vetésforgóba két gabona közé vehető fel és mert tápanyagban gazdag talajt kíván, erősen trá-

Szép Berkshire kocza 1898-ban Hamburgban II-ik, 1899-ben Frankfurtban a M. IV-ik díjat nyerte.

gyáznunk alája. A talaj előkészítése: tarlótörés, őszi mélyszántás, trágya alászántása és vetés előtt grubberolás lehet.

Magját márczius második felében vagy április elején melegágyba vetik. Kat. holdankint $\frac{1}{4}$ kg. magot számítva, mintegy $5\frac{1}{2}$ m²-nyi melegágy szükséges. A melegágyakat védettebb helyen készítsük és a palántákat a hideg ellen szalma- vagy gyékénytakarókkal védjük. Május hó első felében, ha a késői fagyvoktól tartanunk kell később, kiültetjük a palántákat a markórral megvonalozott területre 50–60 cm. sor- és 30–40 cm. növénytávolságra. Minden fészekbe két palántát ültethetünk. Az ültetést lehető-

leg borongós időben végezzük és a meg nem eredt palántákat 5–6 nap múlva utánültetéssel pótoljuk. A kiültetett paprikát a talaj gyomossága és tömörsége szerint kétszer kapáljuk. A második kapálás alkalmával némely helyütt töltögetnek is, azonban ezt nem ezélszerű tenni, mert a gyümölcsök fejlődését azzal nem mozdítjuk elő, de annál inkább azt, hogy a fő alsó részén levő gyümölcsök a földhöz érnek és nedves időjárás esetén megromlanak.

Junius végén virágzik a paprika és augusztus második felében érik. Az érett paprika gyümölcsei élénk pirosszínűek. A gyümölcsök nem érnek egyszerre, azért csak fokozatosan szedhetők. A leszedett gyümölcsöket füzérekbe kötözve, napon szárítják és vagy így viszik piacra, vagy pedig a termelő maga zuzza porrá és mint paprikalisztet hozza forgalomba.

Nagyban a paprikamalokban lehet a nyers terményt feldolgozni. A romlott és tisztátalan paprikát, kiseljezte az egészséges gyümölcsöket az erős részekről (csutka és gyümölcser), megtisztítják és esakis a piros gyümöleshéjat s a magvakat használják az őrlött paprika gyártására. E ezéla a gyümöleshéjat és az előzetesen megmosott paprikamagot

60–70° C. mellett szárítják, amikor is előbbi papírvékonyává aszik és törékenynyé válik. Ha eléggé száraz, a héjat zuzokban borsószem-nagyságúvá aprítják és a magvakkal együtt közönséges malomszéken — kétszer-háromszor feltöltve — porfinomságúvá őrlik. Az előállított paprika erősebb vagy gyengébb, aszerint, hogy több vagy kevesebb magot adtak hozzá.

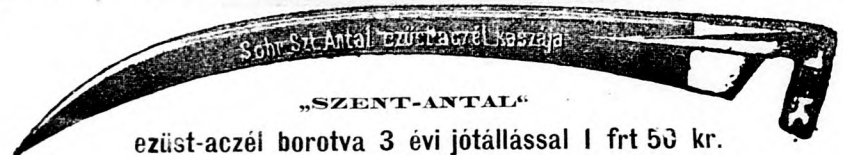
A paprika hozama kat. holdankint nagyon ingadozik, átlagosan 12–14 q nyers gyümölcsöt ad, mely feldolgozva, 35–40%-ot veszít s így kat. holdankint 6–8 q törött paprikára számíthatunk. A nyers paprika ára nagyon változó, rendszeren füzér-

A „Sohr Szent-Antal“ ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos széthűldője és elárúsítója

Sohr József, Somogy-Szill,

ki a londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal“ ezüst-acél kaszát közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves ezégtől képes árjegyzéket nem kap, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelezőlapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! Lelkiismeretes kiszolgálás! — Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

ezüst-acél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

szám adják és ily módon értékesítve, métermázsánként mintegy 40—60 kor.-nyi ár érhető el. A törött paprika ára métermázsánként 60—120 korona között ingadozik, a kereslet mérve és a paprika minősége szerint.

A paprikát szántóföldön nagy területeken termelik Szegeden, ahol a nyers paprikának kizárólagos piacza van. A szegedi paprikamalmok nyersanyag-szükségletüket ott fedezik, azért, aki nagyban termel paprikát, a nyers gyümölcsöt csakis ott értékesítheti. A termény feldolgozása — eltekintve az eljárás nehézségétől — azért nem ajánlható, mert a termelt törött paprikának a jó hírnevű szegedi paprikával kellene megküzdenie és ez mindenesetre kétséges eredményű vállalkozás. A nyers gyümölcs termelése csakis úgy ajánlható, ha annak értékesítését a termelés egkezde előtt biztosítottuk.

Rétujító.

A rétművelő-gépek és eszközök közt ez a nálunk eddig még ugyszólván teljesen ismeretlen eszköz egyike a leghasznosabbaknak. Vele az elhanyagolt, elsoványodott, elöregedett és elmohásodott rétek, valamint keményre letaposott legelők nemcsak megjavíthatók, hanem valósággal felújíthatók.

A gép szerkezete áll egy közös vaskeretből, mely három könyöktengelyre szerelt szállítókerékkel és vezetésére egy hátrahajló szarvval bir. A kereten egymás mögött látható két kés és mögöttük egy meghajlitott vésőalakra készült s oldalt kinyuló háritó-szárnynyal ellátott barázdáló test van felerősítve.

A gépek a savanyu füveket elnyomják a most már szabadon fejlődhető édes füvek, miután a meleg, világosság és levegő jobban érvényesítheti hatását a részben feltárt talajban. A moha is kivész ugyanezen ok miatt s az egész gyepnövés erőteljesebben fejlődik.

A gép megrendelhető Popper Samu gyárosnál, Budapest, Váczi-körut.

Melyik fajta adja a legjobb tojótyukot?

Ezt a kérdést minduntalan halljuk és olvassuk. Sokféle rá a válasz s ahány feleletet olvastam vagy hallottam, mindenik más és más fajtát nevez meg, mint a legjobb tojótyukot. Pedig hát a dolog tulajdonképp úgy áll, hogy minden fajta jó tojó, ha a tenyésztő okos és tudatos kiválasztás által évek során képes volt oly tyukokat előállítani, a melyek sok és nagy tojást tojnak.

A sok és nagy tojástermelés nincs külön valamelyik tyukfajtához kötve. Ez nem fajtulajdonság, de egyedi előny, egyedi tulajdonság. Ennélfogva

minden tenyésztő képes jó tojótyukokat előállítani, ha tudja annak módját.

A mód egyszerű: semmi különlegesség nem kell hozzá. Tudni kell azt, melyik tyuk tojik a legnagyobb, legsötétebb színű sok tojást. Ennek a tyuknak — vagy mondjuk tyukoknak — tojásaiból kell az ivadékot nevelni s ezek közül ismét azok után nevelni, a melyek e tekintetben a legkiválóbbak.

Ha azután a kellő keresztezésről, vérkeverésről és testnagyobbításról sem feledkezzünk meg, 3—4 év alatt van kitünően jó tojófajtánk.

Nagyon természetes dolog, hogy az ily eljárást nem fogjuk valamely kores, szedett-vedett tyukhadal elkezdni, de oly anyaggal, mely már az elérhető eredmény tekintetében bizonyos biztosítékot nyújt.

Lehet az telivér, félvér vagy másfajta ivadék, fődolog, hogy nagy és fejlett, valamint hogy tökéletesen egészséges állatok legyenek. Lassan, de biztosan kell az ilyen dolgot végezni, mert hamar munka rossz munka szokott lenni, ami semmit sem ér.

• MULLATTATÓ •

Merengés.

*Köröttem zsong, zsihong az élet,
Egyedül csak bennem nem élet
A legkisebb remény,
Hogy véget ér e meddő bánat
S utána megint új élet támad
Fájó szívem egén...*

*A zaj nem kábit már, de untat;
S eszembe juttatván a mullat:
Csak könnyekre fakaszt...
Mit is ér a hervadt levélnek
Napsugár és esalogány ének?...
Ő már nem érti azt...*

*Csak hervad napról-napra jobban,
Amig végül utolsót dobban —
A vérező kékbel...
... Csend lesz... Csak a szellő susogja,
Hogy e porszemnek gyászos multja
Egy könnyet érdemel.*

Fitódi Veress Sándor.

FENYŐVÁRY IBOLYKA.

Eredeti székelly regény. Irta: Péterfy Tamás.

(Folytatás.)

(5)

Ott vala hat darab öles hosszú fakoresolya pompás szijakkal ellátva, hogy keményen, biztosan álljon a lábakon.

— Sietve uraim! hárman egymás mellé állunk és felkötjük a lábszánkókat. Arczal az ajtó felé kell fordulni! Ugy! — Jó keményen megszorítani, mert nincs idő reá odakint! Ugy! — A másikat ismét feszesen mint a hur! Ugy! — Pompás, megvan! — Nete ne! mintha mindig lábszánkón jártak volna úgy tudják! Most keményen tartani a lábakat!

Leemelte az egyik bundát és átadta Benőnek. Benő pedig Vikornak a hátára tette. Azután az öreg helyezte a Benő urfi hátára a másodikat, ő maga magára huzta a harmadikat.

— Figyelem! — folytatá rövid parancsát, — lehajolunk és a lábszárakat belül lecsatoljuk. (Nem terítő bunda vala, hanem olyan, hogy mind a két lábszáron belül összezsatolták, akár a fűzős eszima szárait.) Most a melleken csatoljuk le! Tehát készen volnánk. Sapkát a főre! azt is lecsatolni!

Ugy néztek ki mint három tövisdisznó. Még valami hosszú pálczákat adott a kezeikbe, melyeken szürke vászon vala körül erősítve, mint valami esőtartóknak.

— Fegyvereink mellünkön lógjanak, nyakban akasztva!

— De a fogadóban hagytuk! — szólt Viktor.

— Dehogy hagytuk, dehogy hagytuk! Itt van mindenik. Nyakban akasztjuk amiként mondtam és indulhatunk, mert tizenkét óra most vagyon. Nyiss ajtót édös anyukom!

Az urfiak nézték, hogy ki nyisson ajtót? — Hát csakugyan ott ül egy vén borzosfejű asszony az ajtó sarkánál, de eddig nem láthatták nagy guzsaly csepűjétől, melyről fonagatva rága a szösz.

Elsőnek Janesi bá vonult ki, utána Benő, legutoljára Viktor ur lépdelt hosszú lábszánkókon.

— Mielőtt elindulnánk meg kell ismertessem az eszközökkel. Ezt a köteleket megoldjuk a támaszkodó rudon és fölnyitjuk a vitorlákat. A házikóm mellől egy-egy vékony rudat veszünk a kezeinkbe egyensúlytartás végett.

Mig idefent készülődtek, a domb alatt szörnyű lárna keletkezett. A visszavonulást vezénylő sváb meglátta a szökni készülőket.

— Utána! utána! — orditá a német keményen.

— Ne féljenek urfiak! — kiálta biztatólag Janesi bá, — bátran utánam kell csinálni mindent!

Gyorsan háttal fordultak a tomboló orkánnak. A vitorlának nevezett ernyő rudját a végére erősített keűs kötélekkel a nyakukba akasztva — kinyitották. Az egyensúlyozó rudat nem is kellett említeni Janesi bának, maguktól ragadták meg azokat, mert különben elesnek a vitorla rántásától.

— Előre bátran! — rikoltozott az öreg örömmel. Aztán még valamit motoszkált hosszú rudjával házikóján innen a hóban. Egy vékony kötelelet rántott meg vele, de figyelmeztetve elébb odakiáltott az urfiaknak; ne féljete mert én lövök! És lőtt. (A köpeczi bányából ellopott dynamitok jól szóltak!)

Hármat durrant a Janesi bá láthatatlan ágyuja a hó alól, de akkorákat, hogy menten kihullott az üldöző pandurok alól minden lábfele. A három lábszánkókat pedig magával ragadta a nyargaló orkán. Először a domboldalon huzta végig szürke vitorlájuknál fogva, majd a fensikra kapva őket, — nem ismert határt rohanó jó kedvében.

A svább parancsnok majdnem a haját tépte dühében, míg visszavonult a kisváros utczáin. Ilyen felsülés még sohasem érte az ő kedves pandurjait! Titokban azért mégis örvendett, hogy nem a valódi Gábor Aron érkezett meg a lőfejesekkel, mert akkor ő bizonynyal ott hagyja fogát a harcmezőn.

Még sehosem vették kézbe a kanalat ebédre s már mindenki tudta a városkában, hogy nem jönnek a lőfejesek! csupán Palkó Janesi bá szöktetett meg a tömlőzből két lengyel-magyar kémet és ő lövöldözött dinamittal, mintha ágyuznának.

III. Fejezet. A korondi öreg pap.

Ötvenhét esztendeje szolgálja az Urat tiszteletes Kóródi Aron uram Korondon. Sem ezüst, sem arany jubileumot nem tartottak neki. (Akkor még nem volt divatban!) Mégcsak nem is nyugdíjazták, mert a jó pap holtig tanul és holtig szolgál, — mondja a példabeszéd. Aron tiszteletes ur pedig igazán jó pap volt. Talán nyugdíjazták volna hívei, hiszen nagyon szerették, de mégsem tevék azt két ok miatt. Először: mert szerették, másodsor: mert a fizetés csak kitelik valahogy, de már nyugdíjra nincs pénze a szegény egyházközségnek. Aztán az öreg tiszteletes ur még mindig jól bírja a csontjait! Ők, a hívei megvannak elégedve vele, föl nem esnélnék más valakivel a világot!

Megélni?... megélhet uriasan!

Hiszen nagy jövedelem foly be az ekléziából. Van kétszáznegyven sájn forint pénzfizetése, husz

Tánczol a nagyanyó.

véka férejföld haszonélvezete, pompás lakás, nem is egy, hanem két szobával! Szép kert. Minden eske-téstől egy tyuk vagy két csirke, — betegágyból felkelt asszonytól egy kakas, vagy liba, — kereszteléstől két pár kendő (törülköző), vagy tiz sing kendervászon (csepüből), van a községben harmincz egész kepés, tizennyolcz félkepés gazda, az egész kepések másfél, a felesek háromfertály kalangya buzát adnak a legszebbjéből (a hol legüszkösebb!) Azonkívül nyolczvanöt oszporás van, akik két-két napot dolgoznak a pap-bérbe; no! hát nem elég tisztességes jövedelem ez egy falusi papnak? Ehhez hozzá kell még számítani a híres korondi fazekasokat is külön. Azok ingyen tartoznak a papot ellátni edénnyel. (Ebben igaz nem szenved szükségét, mert a fél falu fazekas.)

Ha fölszámítottuk a jövedelmet, utána pillant-hatunk röviden, hogy mire tudta elkölteni ezt a te-mérdek vagyont Kőrödi tiszteletes uram?

Volt három felesége, (nyugodjanak békében, esendecsen!) Van hat leánya, akiket szerencsésen férjhez adott, meg egy fia, aki kántor a másik me-gyében. Többet ne kutassunk a multból elég, ha tud-juk a legelsőt. (Három asszony egy szegény papnak! Csoda, hogy él!) Elég volt a zaj. Most esendben, a világtól visszavonulva él. Tiz év előtt, mikor elte-mette harmadik feleségét, — magához hívta Firtos Anist, a nem legjobb hirben állott pálfalvi menyecs-két, aki úgy szegődött, hogy öt éves kis leányát is magával hozza.

A menyecske örömmel, vígan dolgozott a módos öreg pap mellett s később arról győződött meg a tiszteletes ur, hogy nem is olyan rosszféle fehérnép az Anis! A kis Ibolykája pedig éppen egy aranyos gyémántos kis teremtés. Ugyan miért szapulták még a harmadik faluban is ezt a Firtos Anist?...

— Bizonyosan valami grófi sarjadék lesz ez a kis leányka. Ugy-e Anis? — szokta kérdezni a tisz-teletes ur s úgy elsimitgatta, czirogatta, ölelgette, csókolgatta a kis leánykát, mint akár a saját gyer-mekeit hajdan.

Anis nem akarta elmondani, hogy miféle? kiféle gyermek? s ezért elhallgatta a választ a tiszteletes ur előtt. Hanem azt kikötötte, hogy írni, olvasni ta-nitsa meg ám a tiszteletes ur az ő kedves Ibolykáját, mert nem kívánja ingyen. Fizetni fog minden évbe érette.

— Ugyan mennyit fogsz fizetni édes leányom? — kérdezte az öreg pap humorosan.

— Hát gondoltam, hogy...

— Mond ki bátran!

— Hát izé...

— Miféle izé? — faggata a kedves öreg.

— Hát tizenöt, vagy husz ezüst huszat, ha nem haragszik meg a tiszteletes ur. Ezt persze olyan esendesen mondotta el Anis, hogy a szeméit sem emelte fel a lábától. Aztán tovább folytatta pana-szosan.

— Szegény vagyok tiszteletes ur. Hiszen látja én sem tudok többet adni, bár tudom a zárdába többet kellene fizessek, de ezt édes Aron tiszteletes ur megteszi értem. Ibolyka! jer ide! csókolj kezét a tiszteletes bácsinak és kérd meg szépen.

A kis leányka forró csókot czuppantott az öreg pap kezére.

— En megkérem, — ugye nem haragszik a bácsi?

(Folyt. köv.)

A legkisebb házaspár.

A nők álláspontja. Kijelentem, Emil, hogy ha a válópörünkhöz nem veszel új kalapot, egyáltalán nem válok el tőled.

Képeiukhez.

Bálban. A farsang fénypontjai a bálók. A bálók fényes csillagai a lányok. A szép leányt, még ha félre ül és nem legelől bigyeszkedik, úgy is fölkeresik a tánczosok. Ime képünkön, hogy bevonultak egy ablak mélyedésbe a báli csillagok, de ott setenked-nek azért a tánczoló ifjak és nemsokára fölkerik egy fordulóra. Most ennek az ideje, hát vigadjunk.

A legkisebb házaspár. A világ legkisebb házaspárja ezidőszerint az, melyet a világhírű Barnum-czirkuszban mutogatnak és melyet képünkön is bemutatunk. A kis pulyák alig 70 centiméter magasak, a férfi még annyi sines, mint a nő. Ennek a kis törpepárnak persze sok a bámulója.

Tánczol a nagyanyó. Lenn a Délvidéken, a pálmák hazájában is farsang van most, bár nincs hó, de van vig élet. Szóll a duda, lejtik a tánczot. A kis unokának kedve kerekedett és azt kívánja, hogy a nagyanyó is tánczoljon vele. Az ilyen kedves gyer-meknek persze a nagyanyó mindent a kedvére tesz, tehát tánczol is, amint azt képünkön bemutatjuk.

Betűrejtvény.

L L 3 3 D 3 3
 3 3 3 3

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1903. február hó 7.

A „Független Ujság“ 3. számában közölt talány megfejtése

Körrendelet.

Helyesen fejtették meg: Stokker Veronika, Joó Mariska, Csiszár Katicza, Beke Jolán, Pestaloty Ilonka, Kövály Jánosné, Szép Elekné, Raskó Jánosné, Dobry József, Salamon János, Kis István, László Endre, Blichá Ferencz, Pásztor János, Lenner Imre, Zsengeller Kálmán, Snencsányi István, Markó Imre, Pál Ferencz.

A sorshuzásnál Kis István (Moes) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalom díj gyanánt Mikszát Kálmán „A fekete kakas“ című regénykötetét küldöttük meg.

A Bächer-féle ekék feltűnő tartóssága számos szerkezeti előnyeiken kívül főképp azon körülményre vezethető vissza, hogy a Bächer-gyár a közönséges kormánylapok helyett a John Lane-féle szabadalmazott „compound pánczél-aczél lemezből“ készíti kormánylapjait. A compound-aczél tulajdonképpen három aczélrétegnek szerencsés kombinációja. A középső réteg lágy és rugalmas, a két külső réteg pedig, a mely tulajdonképpen surlódásnak van alávetve, üvegkeménységű aczél. Az ilyen izzítás alatt összejáratott és egymástól soha el nem váló pánczélaczélből készült kormánylap edzés czéljából tetszés szerinti hőfokra hevithető, a nélkül, hogy a hajlítás alatt nyert alakját elveszítene, és ezen körülménynek tudható be, hogy a compound aczélből készült kormánylapok külső rétegei oly keménynyé válnak, hogy azok vésővel vagy más még oly kitűnő szerszámmal sem karezolhatók meg. Elképzelhető, hogy az ilyen rendkívül kemény kormánylapoknál kopás még hosszas használat után is alig észlelhető. Másrésztől azonban az ilyen finom szemcséjű kemény kormánylapok fényesre csiszoltatván, a tegtökéletesebb munkát végzik, miután azokra még ragadós lermészeti agyagföld sem tapad, s ennek köszönhető főleg, hogy a Bächer-féle ekék fordítás és porhanyítás tekintetében páratlanul jó munkát végeznek, soha el nem torkolódznak, és feltűnően kevés vonóerőt igényelnek.

Ehhez járul még azon körülmény is, hogy a Bächer-gyár összes ekéit eltörhetetlen tegyiaczél ekékkel szállítja, a mi egyrésztől az önsúlyt redukálja, másrésztől az ekéknek hasonlíthatatlanul hosszabb tartósságot biztosít. A Bächer-gyár ezen fontos ujtásai a mezőgazdaságban, illetve a talajművelés terén valóban teljes méltánylást érdemelnek, annál is inkább, mert a Bächer-ekék beszerzési ára olcsóbb, és a Bächer-féle ekéknek alkalmazása minden gazdára nézve ugy vonóerőben, mint pénzben jelentékeny megtakarítást biztosítanak. — Megrendelhetők Budapesten Bächer Rudolfnál, VI. Nagymező-úteza 68. — Kivánatra az ekék árjegyzéke és leírása készséggel megküldetik.

• LEVELES SZEKRÉNY •

Sumák Márton urnak. A „Független Ujság“ 3. számában közölt megfejtés csakugyan úgy helyes, amint írta. Az a 17-es elmaradt, de az sajtó hiba. Megesik más-hol is, mint a buzában az üszög. — **Kiss András** urnak ugyan azt üzenjük, amit előtte írottak. — **Kiss József Henrik** urnak. Áttettük a Szent-István Társulathoz, ahol kérdését elintézik. — **T. P.** pályaoir urnak. Az öreg 48-as honvéd folyamodhatik a *Budapesti Honvéd Menedékház*-hoz. Föl is veszik, hanem csak öt egyedül. A családja nem jöhet fel. A kérvényt a községi jegyző megírja. — **Sumák Márton** urnak. A kérdés első pontját nem értjük, mert cukrot állatokkal nem szokás etetni, az igen drága takarmány volna. Talán *czukorrépat* ért alatta? Harmadik kérdésére a válaszuk az, hogy járásbíróság és törvényszék teljesen egybehangzó ítéletét nem lehet megfelelőbbre a

kuriához. Ha nem egybehangzó a kettő, akkor lehet és a kuria meg is változtathatja az ítéletet. — **Sorsjegyekről.** **M. J.** Ipoly-Tarnócz. **Kaszinó tag** Turkeve. **P. S.** Zaránd. Sorsjegyeik nem huzattak ki. **Gy. D.** Gyula. Jósziw sorsjegyet a törlesztési huzáson kihuzták. **K. J.** Kolozsvár. Magyar Vöröskereszt sorsjegye a törlesztésen kihuzatott.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaczi árák.

Budapest, 1903. január 24-én

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 18:20—18:80 *K. Rozs* 13:40 *K-tól* 14:80 *K-ig.* *Arpa* 12:20 *K-tól* 12:20 *K-ig.* jobb minőségű 12:80 *K-tól* 16:20 *K-ig.* *Zab* 12:60 *K.* *Tengeri* 11:80 *K.* **Liszt ára** 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27:60	21:00	26:20	25:60	25:00	24:60	23:00	21:80	12:50

Buzakorpa finom 9:00 *K.* durva 9:40 *K.*

Egyéb magvak: *mák* 25—29 *K* 1 q., *bab* fehér nagyszemű 16—40 *K.* aprószemű 24—34 *K.* tarka 20—20:00 *K.* *lencse* 28—46 *K.* *sorsó* héjas 28—36 *K.* *lóhere* 46—58 *K.* *lucerna* 64—76 *K.* *baltaczim* 26:00—28:50 *K.*

Takarmányvásár. Réti széna 690—790 fillér, muhar 710—790 fillér, zsupszalma 340—400 fillér, alomszalma 260—280 fillér.

Juhvásár. Beföldi hizlalt ürű 35—46 *K.*

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 122—126 fillér. 260—280 kg.-mos 120—124 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 114—122 fillér, szerb 111—120 fillér.

Marhavásár. Következő árák jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 66—76—, középminőségű 52—66—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—62—, magyar tehén középminőségű 44—70—, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 59—, szerbiai ökör jobb minőségű 50—66—, kivitel —, középminőségű 34—40—, szerbiai bika 46—68—, szerbia bivaly 30—52—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élőszulyban élő borju 80—108 *K.*

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:0—2:80 *K.* csirke 1:60—2:20 *K.* kappan hizott 3:50 *K.*—7:90 *K.* Rucza 2:80—4:60 *K.* Lud sovány 4—8 *K.* Pulyka sovány 5:40—6:00 *K.*

Tojás alföldi 80—90 *K.* erdélyi 74—78 *K.* ládánként. Tea. tojás 100 drb 8:40—9:80 *K.*

Tejtermékek. Teavaj 2:50—3:40, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 1:80—2:00 *K.* tehénturó 16—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés *K.* 0:00—0:00 1 q 16:00—18:00 *Petrezselyem* 100 kötés 00—0:00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1:40—2:00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6:00 q 6:00—20:60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1:60—2:00, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—32:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 6,00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 10:40—11:60, sárga 10:40—16:80.

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

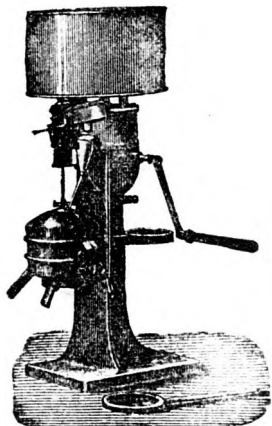
Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK:

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzélküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (túvadják, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kivíteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle elemi czikkék bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

V V A POZSONYI II. MEZŐGAZDASÁGI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON V V
DISZOKLEVEL legnagyobb kitüntetés.

„SIEGENA“

név alatt kerül ezentúl for-
 galomba a „MÉLOTTE“
 rendszerű jelenleg legjobb és
 legolcsóbb

**tej-
 fölözőgép**

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
 Legtartósabb szerkezet!
 Legnagyobb munkabírás!
 Legkönnyebb hajtás!
 Legtökéletesebb fölözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

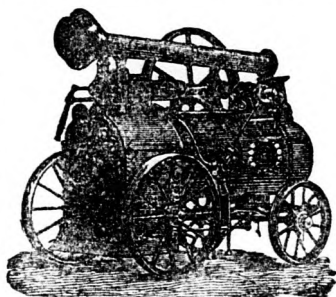
Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

Mindenemü tejjgazdasági
 gépek.

A magyar kir. állam-
 vasutak gépgyára gazd.
 gépeinek eladása.

Használt és jól javított
 gőzcséplőkészletek.
 Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bér-
 mentve.

— 1901. évi forgalom 26,000 bál. —
Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen
 július és szeptember hónapokban tartatnak meg

Az aukcziókra felkötődött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
 pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
 a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
 valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
 elfogad és mindenemü felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
 Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták,
 konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
 szecsakavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Az összes

gazdasági magvak
 valamint a világhírű erfurti
kerti magvak
 legjobb minőségben,
 legolcsóbban beszerezhetők:

Radwaner J. L.
 magkereskedésében

**Budapest, V. ker.,
 Nádor-utcza 8. sz.**

**ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS
 BÉRMENTVE.**

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott természetesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.

Első évi működés 90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletelésből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése.

Arjegyzők, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükséges

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszébben, legolcsóbban sokszorosíthatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kítőnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.